

عنوان مقاله:

ارزیابی کیفیت محیط زیست شهری با استفاده از روش تحلیل عاملی (بررسی موردی: کلان شهر کرمانشاه)

محل انتشار:

فصلنامه علوم محیطی، دوره 16، شماره 2 (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسندگان:

شادی احمدیان - گروه علوم و مهندسی محیط زیست، دانشکده کشاورزی و منابع طبیعی و کویرشناسی، دانشگاه اردکان، یزد، ایران

مریم مروتی - گروه علوم و مهندسی محیط زیست، دانشکده کشاورزی و منابع طبیعی و کویرشناسی، دانشگاه اردکان، یزد، ایران

مریم رباطی - گروه تخصصی علوم و مهندسی محیط زیست، دانشکده منابع طبیعی و محیط زیست، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم تحقیقات، تهران، ایران

مجید صادقی نیا - گروه مرتع و آبخیزداری، دانشکده کشاورزی و منابع طبیعی و کویرشناسی، دانشگاه اردکان، یزد، ایران

خلاصه مقاله:

سابقه و هدف: نگرانی هایی از مناسب نبودن کیفیت محیط زیست در اغلب شهرهای ایران وجود دارد. مشکلات زیست محیطی یکی از اساسی ترین مسائل شهرهای امروزی و حاصل تعارض و تقابل آنها با محیط طبیعی است. محیط زیست شهری شامل سه زیر سیستم محیط طبیعی، محیط اجتماعی-اقتصادی و ساختار انسان ساخت است. کیفیت زندگی شهرها یکی از عناصر اصلی توسعه شهری دانسته می شود در نتیجه ارزیابی کیفیت محیط زیست شهری امروزه اهمیت بسیار زیادی در برنامه ریزی های توسعه شهری پیدا کرده است. به طور کلی کیفیت زندگی معیاری برای برآورده شدن نیازهای شهروندان جامعه در برخورداری از امکانات و خدمات اجتماعی، اقتصادی، زیست محیطی و همچنین دسترسی به تسهیلات شهری مثل بیمارستان، پارک و ... است. این پژوهش تلاش دارد تا شاخص های زیست محیطی شهر کرمانشاه را به کمک پرسش نامه، تکنیک دلفی و تحلیل عاملی، شناسایی و رتبه بندی کند. مواد و روش ها: این تحقیق به لحاظ ماهیت و اهداف از نوع توصیفی-تحلیلی و از منظر جمع آوری داده ها و اطلاعات به صورت اسنادی و پیمایشی خواهد بود. جامعه آماری تحقیق متخصصان رشته محیط زیست هستند که بر اساس نظر آنها و شرایط زیست محیطی استان شاخص ها با تکنیک دلفی و به کمک پرسش نامه استخراج شدند. یکی از روش های کسب دانش گروهی استفاده از تکنیک دلفی است. اعضای تشکیل دهنده پنل دلفی بین ۱۵-۱۰ نفر است که در دو یا سه دور بر اساس توافق اعضا پرسش نامه توزیع می شود. با اتفاق نظر اعضای پنل دلفی پرسش نامه ها در سه دور توزیع شدند که در هر دور بعضی از شاخص ها از مجموع سوالات حذف شدند و عامل هایی که در هر دور بیشترین امتیاز را کسب کردند برای دور بعدی انتخاب شدند. به منظور ارزیابی و تجزیه و تحلیل داده های حاصل از پرسش نامه برای تعیین شاخص های اصلی از روش تحلیل عاملی در نرم افزار SPSS استفاده خواهد شد. نتایج و بحث: طبق نتایج به دست آمده از تحلیل پرسش نامه ها در سه دور از بین ۵۱ شاخص اولیه استخراج شده از موسسات معتبر بین المللی و شاخص های داخلی ایران و بومی سازی این شاخص ها برای شهر کرمانشاه ۱۵ شاخص به عنوان شاخص های نهایی انتخاب شدند. پس از تجزیه و تحلیل داده ها با روش تحلیل عاملی در نرم افزار SPSS نتایج نشان داد که از بین ۱۵ عامل نهایی ۶ عامل تراکم ایستگاه پایش آلودگی هوا، سطح تصفیه فاضلاب، بلایای طبیعی، نسبت ساختمان های بادوام به کل ساختمان ها، حجم زباله تولیدی و تراکم انواع فضای سبز دارای مقادیر ویژه بالای یک بودند به عنوان عامل های اصلی انتخاب شدند که مجموعاً ۳۳۶/۸۲ واریانس جامعه را به خود اختصاص داده اند که عامل تراکم ایستگاه پایش آلودگی هوا به عنوان عامل اول با ۴۶/۳۱ بیشترین واریانس را به خود اختصاص داده است. نتیجه گیری: تعیین شاخص ها به منظور ارزیابی کیفیت وضعیت محیط زیست شهری، مهمترین و اولین گام در راستای تعیین کیفیت محیط زیست شهری به حساب می آید. این تحقیق علاوه بر بررسی وضعیت محیط زیست شهری کلان شهر کرمانشاه، به دنبال ایجاد بستری مناسب برای ارائه راهبردهایی برای پایدار سازی شهری با نگرش های زیست محیطی به منظور ...

کلمات کلیدی:

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1300448>

